

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgili sivil toplum kuruluşlarının kayıtlarına göre Türkiye cezaevlerinde 590'ı ağır hasta olmak üzere toplam bin 564 hasta tutuklunun bulunmaktadır. Aynı kaynaklara dayanarak 2020 yılında 49 tutuklunun cezaevlerinde yaşamını yitirdiği bilgisinin de mevcut olduğunu biliyoruz. Türkiye hapishanelerinde bulunan hasta mahpusların acil ve kalıcı tedavileri yapılmalı, hapishane koşullarında tedavisi yapılamayan/yapılmayan hasta mahpusların da infazları ivedilikle durdurulmalıdır. Bu haseple Anayasa'nın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

B. J. J.

Berdan Öztürk

Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Hasta hükümlülerin ceza infazının ertelenmesi, 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" başlığında tanımlanmıştır. 2013 yılı Ocak ayında ilgili İnfaz Yasası'nın 16. Maddesinde yapılan değişiklikle "ağır hastalık nedeniyle cezaevinde hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının iyileşinceye kadar geri bırakılacağı" hükmü eklenmiştir. Böylece hasta-ve hükümlülerin ceza infazın ertelenmesi için Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan "Cezaevinde kalamaz" raporuna sahip olmak gerekmektedir. Geri bırakılma kararı, Adli Tıp Kurumu tarafından düzenlenen ya da onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir. Ancak Adli Tıp Kurumu ve Cumhuriyet Başsavcılıklarının verdikleri kararların bilimsel ve hukuki ilkelerle bağdaşmayan siyasi kararlarla ağır hasta tutsakların cezalarının ertelenmesi daha da güçleşmiştir. Bir gün dahi cezaevinde tutulmaması gereken hasta tutsaklar, bürokratik ve politik engellerle adeta ölüme terk edilmektedir. Durum hasta tutuklular açısından da farksızdır. Yasalara göre aslanan

tutuksuz yargılama olup, tutuklu yargılama istisnai durum olmasına rağmen onlarca ağır hasta tutuklu tahliye edilmemekte ve mahkemeler tutuklu yargılama hususunda ısrarcı olmaktadırlar.

“Tıbbi yardım görme ve insanlık onuruna saygılı bir biçimde muamele görme ve yaşama hakkına sahip olan hasta mahpusların yaşamış oldukları sorunlar çözüm üretilmeden ortada durmaktadır. Teşhis ve tedavisi yapılmadan adeta işkence çektirilen, hapishanede hayatını kaybeden ya da ölümüne ramak kala bırakılıp kısa sürede hayatını kaybeden insanların olduğu bir toplum, adalete olan inancını da kaybeder.”

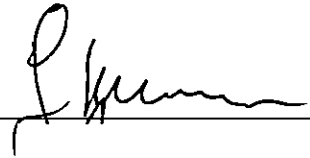
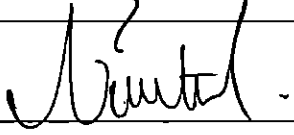
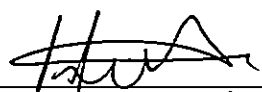
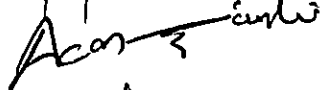
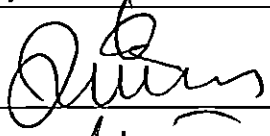
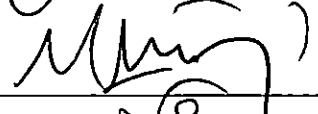
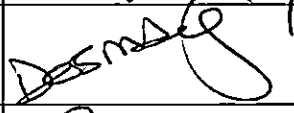
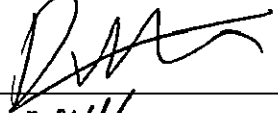
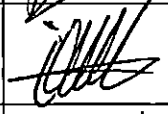
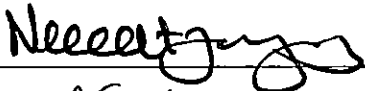
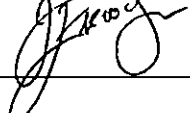
590 ağır hasta mahpus arasında durumu son derece kritik olan üç mahpusun yaşadıkları hasta mahpusların vahametini anlatması açısından son derece aydınlatıcıdır. İskenderun T Tipi Kapalı Cezaevi’nde kalan ağır hasta tutuklular İsmail Tanboğa ve Sıddık Güler; Siirt Cezaevi’nde olan Ahmet Sılık’ın bir an önce tahliye edilmeleri gerekiyorken inatla ve ısrarla cezaevinde tutulmaya devam ediliyorlar.

Geçirdiği felç nedeniyle engelli olan 77 yaşındaki hasta mahpus Ahmet Sılık, Siirt Cezaevi’ne gönderilmesinin ardından tekrar felç geçirmiştir. Yüksek tansiyon, Alzheimer ve prostat hastası olan ve beynine giden damarlardan üçünün tıkalı olmasına rağmen yaşı nedeniyle ameliyat edilemeyen Sılık, hala hapishanede tutulmaktadır. Yürüyemeyen ve ancak tekerlekli sandalyeyle hareket edebilen Sılık, hastalıklarına bağlı olarak da aşırı unutkanlık yaşamakta, bu durum da asabiyete yol açmaktadır. ATK’nin hapishanede kalamaz raporuna rağmen savcılığa bağlı kolluk tarafından hazırlanan raporla Sılık’ın infazı ertelenmemiştir.

Sıddık Güler; 1940 doğumlu olup, kalp rahatsızlığı, hipertansiyon, iltihaplı eklem romatizması ve son zamanlarda artan diz ağrıları ile morluklar gibi rahatsızlıklarının var olduğu ve ailesiyle yaptığı son telefon görüşmesinde Güler’in güçlükle konuşabilmesine rağmen cezaevinde tutulması ölümüne davetiye çıkarmak değilse, nedir?

Hakeza aynı cezaevinde kalan İsmail Tamboğa’nın mide kanseri olduğu, diyet yiyecekler temin edilmediği için midesinin yiyecek kabul etmediği ve 35 kiloya kadar düşmesine rağmen tahliye edilmediği bilinmektedir. Güler ve Tamboğa’nın daha önce Adalet Bakanlığı TBMM İnsan hakları Komisyonu ve Cumhuriyet Savcılığı’na başvuruları olmasına rağmen başvurular dikkate alınmamıştır. Söz konusu mahpusların durumlarının ağırlaşması nedeniyle tedavilerinin dışarıda yapılabilmesinin ülke güvenliği açısından hangi riski barındırdığını dehşetengiz bir hayretle merak etmekteyiz.

Hasta mahpuslara yönelik mevcut uygulama ve yaklaşımların cezaevlerinden yeni ölüm haberlerinin gelmesi açısından endişe verici bir düzeye gelmiştir. Cezaevlerindeki şartların insan hakları sözleşmelerine uygun olarak düzenlenmesini ve hasta mahpusların tahliye edilerek tedavilerinin dışarıda yapılması önündeki engellerin kaldırılması ülkenin en acil sorunlarından biri olarak görülmelidir. Meclis’in ivedilikle harekete geçmesi gerek kamuoyu vicdanı, gerekse de -en azından- adaletin işlenmesi açısından ahlaki ve politik bir sorumluluk halini almıştır.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	SİDİK TAŞ	SİİRT	
5	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
6	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
7	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
8	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
9	MURAT SARISAÇ	VAN	
10	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
11	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
12	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
13	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
14	HASAN ÖZCİNEŞ	ŞIRNAK	
15	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
16	OYA ERSOY	İSTANBUL	
17	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	RİDVAN TURAN	MERSİN	
20	SAİT DEDE	HAKKARİ	